

JUS**informacije****17**1. SEPTEMBAR 1979.
BEOGRAD

informatör saveznog zavoda za standardizaciju

**SKUPŠTINA SFRJ PRIHVATILA PREDLOG ZA DONOŠENJE
ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
STANDARDIZACIJI**

Sredinom jula meseca Skupština SFRJ je prihvatila Predlog za donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o standardizaciji. Time je završena prva faza pripreme ovog zakona u kojoj Skupština suštinski odlučuje da li je potrebno donositi Zakon o izmenama i dopunama Zakona o standardizaciji, ili ne.

Ovaj zakon o izmenama i dopunama se priprema prvenstveno zbog potrebe potpunijeg regulisanja pitanja homologacije motornih vozila, ali će se u njemu obrađivati i druga pitanja koja je neophodno preispitati, u onoj meri u kojoj je to pokazala dosadašnja praksa primene Zakona o standardizaciji.

Prihvatanje predloga za donošenje, koji je u ime Saveznog izvršnog veća pripremio Savezni zavod za standardizaciju, istovremeno znači i stavljanje obaveze Saveznom izvršnom veću, odnosno Zavodu, da odmah pristupe izradi samog predloga ovoga zakona. Radna grupa Zavoda stoga pristupa ovih dana izradi radnog materijala o kojem će se, pre slanja Veću, na uobičajeni način prokonsultovati sa određenim organima, organizacijama i zajednicama, sa ciljem da tekst nacrtu Zakona što potpunije odrazi stvarne potrebe našeg društva.

**OVLAŠĆENE SU PRVE ORGANIZACIJE ZA IZDAVANJE
ATESTA**

Sa atestiranjem na osnovu Zakona o standardizaciji može da se počne za vunu, pamuk i ploče iverice, s obzirom da su izdavanjem ovlašćenja organizacijama udruženog rada završeni neophodni pripremni poslovi za atestiranje po novom sistemu.

Spiskovi ovlašćenih organizacija objavljeni su u sledećim brojevima Službenih listova SFRJ:

- broj 36, od 27. jula 1979. godine, za vunu i pamuk,
- broj 40, od 10. avgusta 1979. godine, za ploče iverice.

Savezni zavod za standardizaciju objaviće spiskove ovih organizacija u biltenu „Standardizacija“, br. 9–10 od ove godine. O svakom novom izdavanju ovlašćenja „JUS informacije“ će davati obaveštenja, uz spisak novoovlašćenih organizacija, dok će se u biltenu „Standardizacija“ tom prilikom objavljivati zbirni spiskovi svih ovlašćenih organizacija.

KOMPLEKSNI PROGRAM IZRADE PROPISA I STANDARDA U OBLASTI NAFTE I PROIZVODA OD NAFTE STAVLJEN NA DISKUSIJU

Nacrt programa izrade propisa i standarda u oblasti nafte i proizvoda od nafte izrađen je i stavljen na diskusiju. Programom se pokriva standardizacija sirove nafte, prirodnih plinova i proizvoda od nafte, i to u područjima: specifikacija, klasifikacija, definicija, terminologije, analitičkih metoda koje se odnose na identifikaciju nafte i proizvoda od nafte, osnovne tehničke regulative iz oblasti manipulacije i transporta i atestiranja.

Programom se takođe predviđa razgraničavanje standardizacije na nivo federacije, grana, odnosno interne standardizacije, kao uslovu za što racionalnije poslovanje kako privrede u celini, tako i svake radne organizacije. Razgraničavanje nivoa standardizacije je nužnost pošto se broj parametara kvaliteta,

postupaka proizvodnje i metoda kontrolisanja razvojem naftne privrede i uslova privređivanja tako brzo menjaju da se na nivou federacije ne mogu dovoljno brzo prilagođavati i menjati.

Nacrt programa je pre stavljanja na diskusiju razmatrala grupa stručnjaka koja je ocenila da isti, sa određenim primedbama, može poslužiti kao baza za dalju razradu. Sprovođenje ovog programa se predviđa za pet godina. Program se, na poseban pismeni zahtev, dostavlja svim zainteresovanim radi davanja mišljenja, primedbi i predloga. Program se može dobiti u grupi za hemiju Saveznog zavoda za standardizaciju. Rok za dostavljanje primedbi i mišljenja je **15. oktobar 1979. godine.**

ANOTACIJA NACRTA STANDARDA IZ OBLASTI PLOČA IVERICA

JUS D.C5.031 — Ploče iverice. Ploče za opštu upotrebu

Tekst nacrt ovog standarda je umnožen i dostavljen svim članovima komisije za standarde iz ove oblasti, radi razmatranja i davanja primedbi.

Zainteresovani organi, organizacije i zajednice koje nisu primile nacrt ovog standarda mogu ga dobiti od Saveznog zavoda za standardizaciju, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna br. 35, radi razmatranja i davanja primedbi.

Rok za dostavljanje primedbi je **1. decembar 1979. godine.**

POZIV ZA PREDLAGANJE STRUČNJAKA ZA ČLANOVE KOMISIJA ZA STANDARDE

U vezi sa obrazovanjem komisija za standarde, član 18. Zakona o standardizaciji („Službeni list SFRJ“ br. 38/77) i sa saopštenjem br. 2 (JUS informacije 22/78) a u cilju pripremanja predloga jugoslovenskih standarda mole se zainteresovane organizacije i zajednice, organizacije potrošača korisnika usluga, organi društveno-političkih zajednica, da predlože svoje odgovarajuće stručnjake Saveznom zavodu za standardizaciju, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna br. 35 radi utvrđivanja lista za imenovanje niže navedenih komisija za standarde.

Predloge treba slati pismenim putem uz navođenje sledećih podataka u vezi sa predloženim članovima:

- naziv organizacije udruženog rada koja predlaže stručnjaka(e),
- adresa,
- telefon (teleks, telegram),
- ime i prezime stručnjaka, predstavnika organizacije udruženog rada,
- radno mesto i zvanje,

— naziv komisije za standarde za koju se stručnjak predlaže. Na osnovu ovih podataka direktor Saveznog zavoda za standardizaciju donosi rešenje za rad u komisijama.

- **Komisija za standarde iz oblasti izolatora za nadzemne vodove.**

Rok za predlaganje je **15. septembar 1979. godine.**

- **Komisija za standarde iz oblasti koordinacije izolacije u visokonaponskim postrojenjima.** Ova komisija će prvo razmatrati nacrt standarda JUS N.B0.031: Smernice za koordinaciju izolacije u visokonaponskim postrojenjima.

Rok za predlaganje stručnjaka je **1. oktobar 1979. godine.**

- **Komisija za standarde za tehnički kalcijum-fluorid** (metode ispitivanja i tehnički uslovi proizvoda).

Rok za dostavljanje predloga stručnjaka je **1. oktobar 1979. godine.**

- **Komisija za standarde iz oblasti magnetskih sastavnih delova i ferita.**

Rok za predlaganje je **25. septembar 1979. godine.**

**POZIV ZA PREDLAGANJE ČLANOVA KOMISIJE
ZA PROGRAM REGULATIVE IZ OBLASTI PROIZVODNJE, PRENOSA I
KORIŠĆENJA TOPLLOTNE ENERGIJE**

U skladu sa planom rada Zavoda a u saradnji sa Savezom energetičara Jugoslavije urađen je predlog navedenog programa.

Predlog programa dostavićemo svim radnim i drugim organizacijama koje obaveste Zavod o zainteresovanosti za ovu oblast.

Prijave za slanje predloga programa i predloge stručnjaka za

članove komisije poslati na Savezni zavod za standardizaciju, grupi za mašinstvo i saobraćaj, do **20. septembra**, a pismene primedbe na predlog programa do **1. novembra 1979. godine**.

Sastanak komisije na kome će biti razmatran program održaće se posle prijema prispelih primedbi o čemu će članovi komisije biti naknadno obavješteni.

**SASTANAK KOMISIJE ZA STANDARDE IZ OBLASTI
IZOLACIONIH MATERIJALA ZA ELEKTROTEHNIKU I
TEHNIČKOG ODBORA TO 15 (IZOLACIONI MATERIJALI
ZA ELEKTROTEHNIKU) JUGOSLOVENSKOG ELEKTROTEHNIČKOG
KOMITETA (JEK), ODRŽAN U ORGANIZACIJI „ELKE“ IZ ZAGREBA**

U Stubičkim Toplicama kod Zagreba održan je 7. i 8. juna 1979. god. sastanak Komisije za standarde iz oblasti izolacionih materijala za elektrotehniku u okviru 24. sastanka Tehničkog odbora br. 15 JEK—a. Sastanku je prisustvovalo 30 članova komisije za standarde, članova tehničkog odbora i predstavnika organizatora ovog sastanka, Tvornice električnih kabela „Elka“ iz Zagreba.

Na sastanku su razmatrani nacrti i prednacrti sledećih jugoslovenskih standarda:

1. JUS N.A8. . . . Elektroizolacione smole koje polimerizuju bez razređivača
2. JUS N.A8.201 — Izolacioni lakovi koji sadrže rastvarač. Definicije i opšti zahtevi
3. JUS N.A8.211 — Izolacioni lakovi koji sadrže rastvarač. Metode ispitivanja
4. JUS N.A8.280 — Lakovane tkanine za elektrotehničke svrhe. Definicije i opšti zahtevi
5. JUS N.A8.281 — Lakovane tkanine za elektrotehničke svrhe. Metode ispitivanja
6. JUS N.A8.251 — Celulozni papiri za elektrotehničke svrhe. Metode ispitivanja
7. JUS N.A8.291 — Samolepljive trake za elektrotehničke svrhe. Metode ispitivanja
8. JUS N.A5.100 — Određivanje termičke stabilnosti elektroizolacionih materijala. Opšte metode za određivanje osobina termičke stabilnosti, temperaturnih indeksa i profila termičke stabilnosti
9. JUS N.A5.101 — Određivanje termičke stabilnosti elektroizolacionih materijala. Lista materijala i metoda ispitivanja
10. JUS N.A5.200 — Ispitivanje starenja elektroizolacionih materijala. Statistička analiza podataka dobijenih ispitivanjem starenja. Metode bazirane na srednjim vrednostima normalno raspodeljenih rezultata ispitivanja
11. JUS N.A8.260 — Prešpan i presovani papir za elektrotehničke svrhe. Definicije i opšti zahtevi
12. JUS N.A8.261 — ~~Prešpan~~ i presovani papir za elektrotehničke svrhe. Metode ispitivanja
13. JUS N.A5.010 — Metode određivanja pokazatelja otpornosti prema stvaranju površinskih provodnih staza na čvrstim izolacionim materijalima izloženim uticaju vlage
14. JUS N.A5. . . . . — Testovi stabilnosti izolacionih materijala
15. JUS N.A8. . . . . — Plastični filmovi (folije) za elektrotehničke svrhe
16. JUS N.A5. . . . . — Metoda određivanja zapaljivosti izolacionih materijala za elektrotehničke svrhe

OBJAVLJENI SU PRVI PODACI O NAREDNOJ MEĐUNARODNOJ STANDARDIZACIJI

41

428/1979/1

COBISS

O III međunarodnoj konferenciji o standardizaciji, u okviru Međunarodne federacije za primenu standarda (IFAN), koja se održava u Londonu 18. i 19. juna iduće godine pod nazivom **IFAN 3 18 – 19 jun 1980**, Britansko društvo za standardizaciju, kao domaćin Konferencije, izdalo je prvi prospekt.

Tema Konferencije je: **STANDARDI – SA KOJIM CILJEM? PO KOJOJ CENI?**, a biće obuhvaćene sledeće grupe pitanja:

- Bez standarda – nema informatike,
- Da li imamo standarde koji su nam potrebni,
- Koje se uštede ostvaruju standardizacijom,
- Šta se traži od internih standarda.

Polazeći od toga da je ova konferencija od interesa i za jugoslovenske standardizere, Savez društava za unapređenje standardizacije Jugoslavije (SADUS) obezbedio je određen broj ovih prospekata o Konferenciji. Uz svaki prospekt odštampan je i poseban obrazac koji je predviđen za pojedinačno obraćanje Britanskom društvu za standardizaciju u cilju traženja daljih podataka. Iz tih razloga se mole naši stručnjaci koji pretpostavljaju da postoje izgledi da učestvuju na Konferenciji da se obrate na jednu od priloženih adresa, da im se pošalju prospekti sa obrascem.

SADUS će sve važne informacije o Konferenciji koje bude primao i ubuduće davati preko „JUS informacija“.

- Savez društava za unapređenje standardizacije Jugoslavije, Slobodana Penezića Krcuna 35, 11000 Beograd;
- Društvo za pospeševanje standardizacije Slovenije, Erjavčeva 15, 61000 Ljubljana;
- Društvo za unapređenje standardizacije u SR Hrvatskoj, Berislavićeva 6, 41000 Zagreb;
- Društvo za unapređivanje standardizacije SR Srbije, Slobodana Penezića Krcuna br. 35, 11000 Beograd.

IZAŠAO IZ ŠTAMPE KATALOG JUGOSLOVENSKIH I MEĐUNARODNIH STANDARDARDA

Obaveštavamo cenjene korisnike naših publikacija da su u toku avgusta 1979. god. izašli iz štampe KATALOG JUGOSLOVENSKIH STANDARDARDA i KATALOG MEĐUNARODNIH STANDARDARDA (ISO, IEC, CEE) za 1979. godinu.

Katalozi sadrže sve važeće jugoslovenske standarde i tehničke normative objavljene do 1. aprila 1979, kao i ISO, IEC i CEE standarde i preporuke objavljene do 1. januara 1979. godine.

Katalozi se mogu naručiti kao jedinstven komplet od Saveznog zavoda za standardizaciju, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna br. 35, popunjavanjem priložene narudžbenice. Cena kompleta iznosi 200 dinara.

„JUS informacije“ izdaje Savezni zavod za standardizaciju kao i bilten „Standardizacija“. Primerci su besplatni, izlazi dva puta mesečno. Adresa: Slobodana Penezića Krcuna 35, Beograd.

Telefoni: Centrala 644–066 i 682–099, grupa za rudarstvo i metalurgiju, lokal 348 i 349, grupa za građevinarstvo 379, grupa za hemiju 387 i 388, grupa za mašinogradnju i saobraćaj 342, 343, grupa za elektroteh-

niku 380, 381, grupa za poljoprivredu i šumarstvo 376, 377, grupa za bezbednost i zaštitu životne sredine 350, grupa za razvoj, koordinaciju, međunarodnu saradnju i informacije 275, grupa za uređivanje znakova kvaliteta i atestiranje 286, urednik biltena 276
Standardoteka 237
Sekretar: 290